

**Integration- och
arbetsmarknadsförvaltningen**
Tora von Eckardstein

2023-04-03

Dnr AN 2023-61
Dnr KS 2022-856

Arbetsmarknadsnämnden

Motion (MP) - Höj ambitionen för att motverka långtidsarbetslösheten i Linköpings kommun, svar

Förslag till arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut tillstyrks

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås då föreslagna insatser redan bedöms vara pågående.

Ärende

I motionen föreslås att Linköpings kommun utreder och identifierar metoder för att arbeta uppsökande mot individer som står utanför arbetsmarknaden och kommunens insatser, med syfte att guida dem in till lämplig verksamhet som leder till sysselsättning.

Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att Linköpings kommun uppfyller sina arbetsmarknadsåtaganden inom ramarna för gällande lagstiftning. Parallellt pågår flertalet uppsökande insatser, varför det förslag som lämnas i motionen bedöms tillgodoses i redan befintlig verksamhet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Motion (MP) - Höj ambitionen för att motverka
långtidsarbetslösheten i Linköpings kommun, 2023-04-03

Bakgrund

Miljöpartiet föreslår att Linköpings kommun utreder och identifierar metoder för att arbeta uppsökande mot individer som står utanför arbetsmarknaden och kommunens insatser, med syfte att guida dem in till lämplig verksamhet som leder till sysselsättning.

Linköpings kommuns arbetsmarknadsprogram

I december 2021 antog kommunfullmäktige Linköpings kommuns arbetsmarknadsprogram (KS 2021-799). Arbetsmarknadsprogrammet syftar till att

- tydliggöra Linköpings kommuns gemensamma förhållningssätt i frågor som rör den lokala arbetsmarknadspolitiken
- tydliggöra hur Linköpings kommun ska bygga en hållbar och effektiv lokal arbetsmarknadspolitik som möter individens förutsättningar, samt näringslivets och kommunens kompetensförsörjningsbehov
- minska utbetalningen av ekonomiskt bistånd i Linköpings kommun och främja jämlika förutsättningar i de arbetsmarknadsinsatser som kommunen erbjuder
- säkerställa att tillgängliga resurser används effektivt och hållbart
- tillhandahålla en modell för samverkan mellan olika intressenter som på olika sätt påverkar individens väg mot arbete eller studier
- tydliggöra det gemensamma ansvaret för ett inkluderande Linköping, där alla behövs och alla bidrar

I Arbetsmarknadsprogrammet med tillhörande handlingsplan (AN 2021-113) beskrivs hur en ökad sysselsättningsgrad är en kommunövergripande fråga, beroende av en god samverkan mellan de offentliga parterna inom arbetsmarknadspolitiken, arbetsgivarna samt civilsamhället.

Arbetsmarknadsnämndens uppdrag

Reglementet för Linköpings kommun slår fast att nämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende bland annat försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen samt därtill hörande socialtjänstförordning. Socialtjänstens insatser ska avhjälpa den enskilde individens aktuella behov av ekonomiskt bistånd, men även underlätta för denne att i framtiden själv klara sin försörjning och sin livsföring i övrigt (1 kap. 1 § och 4 kap. 1 § SoL).

För att uppnå detta har socialtjänsten rätt att begära att *"den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet, om den enskilde inte har kunnat beredas*

någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd” (4 kap. 1 § SoL) Detta skall dock ske först efter samråd med Arbetsförmedlingen, då de är den myndighet som i sitt uppdrag är ytterst ansvarig för arbetsmarknadspolitiken.

En ny socialtjänstlag är under beredning. I sitt slutbetänkande lämnar utredningen *Framtidens socialtjänst* förslag på en socialtjänstlag som kommer att lägga större tonvikt på det förebyggande arbetet.¹

Regementet slår fast att arbetsmarknadsnämndens insatser ska vara kompetenshöjande och stödja deltagarnas möjligheter att bli självförsörjande, och i första hand riktas mot försörjningsstödstagare. Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar enligt modellen Heltidsaktivering, där individer som beviljats försörjningsstöd erbjudas stöttning i att närma sig egenförsörjning genom arbete och/eller studier, genom sammansatta insatser med syfte att bland annat

- genom arbetslik aktivitet kompetensutveckla individer utifrån arbetsmarknadens behov
- studie- och yrkesvägleda
- öka individens samhälls- och arbetsmarknadskunskap
- hantera vardags- och hälsoutmaningar som utgör hinder för individen att närma sig egen försörjning
- bryta isolering
- verka språkutvecklande

I nämndens uppdrag ingår även samverkan med andra myndigheter och förvaltningar för att utifrån en samlad bedömning av individens behov ta fram en handlingsplan, som i dialog med individen ligger till grund för de insatser som bedöms aktuella.

Inom ramarna för nämndens integrationsuppdrag erbjuds även förebyggande insatser för nyanlända individer i väntan på att kliva in i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. I samverkan med Arbetsförmedlingen erbjuds även kompletterande insatser för de individer som är inskrivna i programmet.

Som ett komplement till den egna verksamheten erbjuder Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen genom överenskommelser med andra

¹ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/08/sou-202047/> hämtad 2023-03-20

förvaltningar och kommunala bolag även riktade insatser mot andra målgrupper.

Som exempel kan nämnas:

- överenskommelse med Social- och Omsorgsförvaltningen som syftar till att ge individer med fysisk, psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och/eller psykosociala svårigheter stöd i att närma sig arbetsmarknaden
- samverkansavtal med Stångåstadens verksamhet Linkstep, som arbetar uppsökande gentemot personer som står utanför arbetsmarknaden
- samordning av kommunens feriearbeten för ungdomar inom både privata näringslivet och föreningslivet, i samverkan med Utbildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen.

Motionen lyfter även det faktum att det i Linköpings kommun finns ett stort antal individer som står utanför arbetsmarknaden samtidigt som det finns stora problem med kompetensförsörjning inom kommunen, främst inom yrken inom vård- och omsorgssektorn. Detta är en komplex samhällsutmaning, då dessa yrken kräver kompetenser som kan ta lång tid för individen att behärska, formalisera och validera. Det handlar dels om att dessa yrken idag ställer höga krav på kunskaper i svenska i både tal och skrift samt kännedom om svenska arbetsmarknaden och samhället, dels utbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå.

Som ett led i att möta denna utmaning har Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen tillsammans med HR, Utbildningsförvaltningen och Leanlink inlett ett projekt för att se över framtagandet av kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingskedjor, där individens process mot en stabil ställning på arbetsmarknaden matchas mot de kompetensförsörjningsutmaningar som finns inom Linköpings kommun.

Civilsamhällets roll för ett inkluderande samhälle

Det lokala civilsamhället bygger på ideellt engagemang utifrån värdegrundande principer, vilket gör civilsamhällets aktörer till viktiga samverkansparter i att skapa ett inkluderande och socialt hållbart samhälle. För individer som av olika anledningar står utan sysselsättning fyller dess olika verksamheter en viktig funktion i att erbjuda stöd och gemenskap, samtidigt som civilsamhällets olika aktörer har kapacitet att mobilisera och föra målgruppens talan i dialog med kommun och myndigheter. De bidrar också till att synliggöra och påverka normer och värderingar inom samhället, på olika plan.

I Linköpings kommun sker ständigt samverkan med civilsamhället, i olika forum och utifrån olika förutsättningar. Samverkan kan till exempel ske genom dialogmöten och informationsutbyte, genom gemensamma projekt och idéburet offentligt partnerskap (IOP) och inom ramarna för fastslagna kommunala föreningsbidrag. Parallellt med detta behöver civilsamhällets aktörer ges utrymme och förutsättningar att driva och utveckla sin kärnverksamhet utifrån principen om civila samhällets oberoende ställning gentemot kommunen.

Inom Linköpings kommun finns idag 21 stycken idéburna offentliga partnerskap med olika civilsamhällesaktörer, varav merparten på olika sätt berör verksamhet med syfte att inkludera en målgrupp som bedöms stå utan sysselsättning och i flera fall drar sig för att söka kontakt med samhällets stödfunktioner. Under 2023 har Hållbarhetsenheten i Linköpings kommun i uppdrag att se över hur arbetet med civilsamhällessamverkan bäst bör samordnas utifrån ett kommunövergripande perspektiv, för vilket en styrgrupp och en arbetsgrupp har tagits fram.

Ekonomiska konsekvenser

I reglementet för Linköpings kommun slås fast att arbetsmarknadsnämndens insatser i första hand ska riktas mot försörjningsstödstagare. Utöver detta bistår integration- och arbetsmarknadsförvaltningen enligt överenskommelse andra förvaltningar med arbetsmarknadsinsatser i syfte att dessa ska nå måluppfyllelse inom sina respektive uppdrag. En utökad målgrupp medför utökade resursbehov, alternativt en omfördelning av resurser mellan nämnderna.

Kommunala mål

Att verka för en ökad sysselsättningsgrad knyter an till flera kommunövergripande mål inom både målområde Samhälle och Medborgare, samt flertalet styrande dokument inom arbetsmarknad, näringsliv och jämställdhet.

Det bidrar även till måluppfyllelse inom Agenda 2030, mål 8: varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Inom jämställdhetspolitiken listas ett antal delmål, däribland ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män. Detta knyter även an till Sveriges internationella åtaganden. EU-kommissionens jämställdhetsstrategi för åren 2020–2025 fastställer politiska mål och nyckelåtgärder för perioden. EU-kommissionen har som övergripande målsättning avseende den ekonomiska

jämställdheten att *"kvinnor och män ska i all sin mångfald ha lika möjligheter att växa och vara ekonomiskt oberoende, få lika lön för likvärdigt arbete, ha lika tillgång till finansiering och få rättvisa pensioner"*. Bland de områden som särskilt lyfts fram är jämställt deltagande på arbetsmarknaden.²

I Linköpings kommun är förvärvsfrekvensen totalt sett cirka en procentenhet högre för män än för kvinnor. På stadsdelsnivå ser fördelningen annorlunda ut; i Berga och Skäggetorp är förvärvsfrekvensen runt 8-9 procentenheter högre för män medan Ryd uppvisar cirka en procentenhet högre förvärvsfrekvens för kvinnor.³

I en rapport från 2022 slår Jämställdhetsmyndigheten fast att

- Kvinnor är fortsatt sysselsatta i lägre grad än män sett till den nationella statistiken. Kön är dock inte den mest betydande faktorn för sysselsättningsgraden; vad som i första hand avgör är huruvida man är inrikes eller utrikes född.
- Kvinnor med barn under 7 år står i högre grad än kvinnor utan barn utanför arbetsmarknaden.
- Kvinnor är i högre grad än män tidsbegränsat anställda. Utrikes födda kvinnor och män är tidsbegränsat anställda i högre grad än inrikes födda.
- Betydligt fler kvinnor än män är sjukskrivna. År 2019 var antalet kvinnor med pågående sjukpenningfall 180 dagar eller mer 50 procent fler än antalet män.⁴

Kvinnor löper generellt högre risk för att hamna utanför arbetsmarknaden, när man tittar på riskfaktorer så som tidsbegränsade anställningar, långvarig sjukskrivning och långvarig föräldraledighet. Utrikes födda kvinnor bedöms ha extra svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Riktade insatser för att motverka normer och attityder som missgynnar kvinnors hållbara etablering på arbetsmarknaden är därför av vikt för att nå de jämställdhetspolitiska målen.

Barnrättsperspektiv

I Linköpings kommunala förskolor/pedagogisk omsorg erbjuds barn, 1-5 år, vars vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldralediga med syskon barnomsorg i form av förskola/pedagogisk omsorg om 4 timmar per dag.

² Europaparlamentet, [En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi 2020–2025](#)

³ Uppgifter framtagna av enheten Analys och utredning i Linköpings kommun, maj 2021

⁴ Jämställdhetsmyndigheten. Göteborg, 2022. [Rapport 2022:2](#).

Syftet är att ge barnet möjlighet att, för sin egen utveckling, delta i en pedagogisk verksamhet.

Under 2022 genomförde Utbildningsförvaltningen flertalet insatser för att öka antalet inskrivna barn i förskolan. Under 2023 ämnar förvaltningen följa upp effekterna av genomförda insatser, och vid behov vidta nya aktiviteter.

Samråd

Under ärendets beredning har samråd skett med tjänstepersoner på Utbildningsförvaltningen och Hållbarhetsenheten. Vidtalade parter har inte haft någonting att erinra i ärendet.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Integration- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Paul Håkansson

Michaela Schullström

Beslutet skickas till:
Motionären
Kommunstyrelsen